

■ **احسان کاشانی**

در تاریخ پنجم شعبان سال ۲۶ (به نقلی ۳۸) ه‍.ق در مدینه و در خانه پر مهر حضرت امام حسین(ع)، علی ابن الحسین امام چهارم شیعیان جهان چشم به جهان گشود. مولودی که سال‌ها پیش رسول اکرم(ص) مژده تولد او را داده و در توصیف او فرموده بودند: «خداوند متعال او را اسید عابدان و زینت دوستان خدا خوانده است. گویی هم‌اینگ او را می‌بینم که در روز قیامت در بین صفها نشاد و سربلند و خرامان در رفت و آمد است.» (تجلیلی زادگانی امام سجاده(ع)، ج ۱، ص ۶۱–۵۷) امام علی(ع) چون مادر او را به همسری امام حسین(ع) درآوردند، به آن حضرت فرمود: «ای حسین، از این بانوی پرهیزگار بهترین فرزند تو متولد خواهد شد.» پدر به‌سبب علاقه فراوانی که به پدر بزرگوارشان داشتند نام او را «علی» برگزیدند.

از آنجا که حضرت سجاده(ع) به اوصاف و فضایل بسیار شایسته‌ای آراسته بودند که او را از هر جهت از دیگر مردم ممتاز می‌ساخت، به آن حضرت لقب‌های بسیاری که هر یک به بُعدی از کمالات او دلالت داشت، نسبت داده شده است. از شاخص‌ترین این اوصاف، زین‌العابدین، سیدالعابدین و سیدالساجدین است. علت توصیف آن حضرت به این القاب، عبادت و بندگی بسیار خاص و متمایز آن حضرت بود و سجده‌های طولانی ایشان که نظیر آنفا فقط در عبادت علی بن ابی‌طالب(ع) دیده شده بود، یزاند خاص و عام بود.

شخصیت ممتاز امام سجاده(ع) حاصل تربیت در دامان سه امام معصوم وپرمندی از فضایل و کمالات الهی آنان بود تا او را آن چنان که شایسته بود به کمالات و فضایل الهی آراسته ساختند تا آماجگی رهبری امت اسلامی را در یکی از سخت‌ترین دوره‌های تاریخ با صبر و مقاومتی کم‌نظیر عهده‌دار شوند.

■ **دوران حساس حیات انسان ۲۵۰ ساله در زمان امامت سجاده(ع)**

حساس‌ترین مقطع زندگی امام سجاده(ع) که باید آن را طبق نظریه‌مقام معظم‌رهبری در خصوص حیات سیاسی، دینی و اجتماعی اهل بیت(ع)، از مهم‌ترین مقاطع حیات انسان ۲۵۰ ساله دانست، با هم‌راهی آن حضرت در قیام عاشورا با کاروان امام حسین(ع) آغاز می‌شود و تا رسیدن کاروان اهل بیت امام حسین(ع) به مدینه و ادامه امامت ۳۵ ساله آن حضرت تداوم می‌یابد.

در این مقطع حساس از حیات، آن امام بزرگوار(ع) به همراه پدر به عنوان اعتراض به حکومت نامشروع یزید از مدینه به طرف مکه خارج شده و از آنجا به کربلا آمدند و در تمام لظقات قیام پندر بزرگوار خویش و اهل بیت و یاران آن حضرت در کنار ایشان قرار داشتند تا این که به محصلت و حکمت‌الهی و ایثلا به تب و بیماری، در این قیام حضور نیفتند اما به همراه عمه خویش حضرت زینب کبری(س) و سایر اهل بیت امام حسین(ع) به اسارت برده شدند و سختی و مرارت دوران اسارت را طی مدت یکسال به جان خریدند تا راه شهدای کربلا و پیام هدف قیام آنان را با مبارزه علیه ظلم یزید زمان و با سخنرانی‌ها و خطابه‌های ولایی خود به گوش جهانیان برسانند و در تاریخ جاودانه کنند.

پس از این دوران و وقایع عاشورا، امام سجاده(ع) به همراه یازماندگان این حادثه به مدینه برگشتند. حدود ۳۵ سال مسئولیت امامت شیعیان را عهده‌دار بودند. آن امام بزرگوار که درس مبارزه را در مکتب امامت پدر و جد بزرگوار خود آموخته بودند، در طی این مدت با توطئه‌ها و مبارزات ضداسلامی شش نفر از امویان که عبارت بودند از یزید بن معاویه، عبدالله بن زبیر، معاویه بن یزید، مروان

■ **بیانات رهبری**

شبه‌ترین در زهد و عبادت به امیرالمؤمنین(ع)

مقام معظم رهبری: «حضرت اعلی(ع)، قله‌ه اسلام است؛ اسوه مسلمین است. در همین روایت (امام صادق(ع)) فرمود: «و ما شیئهم من ولده و لا اهل بیته احد اقرب شیها به فی لیبسه و فقههم من علی بن الحسین علیهما‌السلام.» امام صادق می‌گوید در تمام اهل بیت‌مان- اهل بیت واولاد پیامبر- از لحاظ این رفتارها و این زهد و عبادت، هیچ‌کس

بن حکم، عبدالملک بن مروان و ولید بن عبدالملک به مقابله و مبارزه پرداختند. شیوه وروش ایشان به مصلحت خود، به ملجا و مرجع مردم و شیعیان تبدیل شده بودند. چنان‌که مشهور است هشام بن عبدالملک در زمان خلافت پدرش عبدالملک یا ولید به حج رفته بود چون در مراسم حج خواست استلام حجر کند به‌خاطر کثرت جمعیت که در ذهن و جان مردم فریفته تبلیغات سوء دشمنان و خدعه و تیرنگ آنان، نفوذ می‌کرد و آنان را یاد عبادت‌ها و خطابه‌های علی(ع) می‌انداخت و به آن می‌فهماند که حقیقت دین و زندگی دینی چیست و چگونه است. و چنان‌که شیخ صدوق از امام باقر روایت کرده است که پدر بزرگوارش سجده بسیاری می‌کرد، هر وقت بلایی از او دفع می‌شد یا از شر بدخواهی نجات می‌یافت یا زین نماز فارغ می‌شد یا در اصلاح بین دو خصم موفق می‌شد سر به سجده می‌نهاد.

در این دوران دشمن بدترین فضای رعب و وحشت و اختناق را ایجاد کرده بود، چنان‌که نقل می‌کنند روزی کسی از آن حضرت در مورد شرایط این دوران پرسید: «ای فرزند رسول خدا، روزگار را چگونه می‌گذرانی؟» امام سجاده(ع) در پاسخ فرمود: «در حالی شب را به صبح می‌آوریم که به‌سبب خویشاوندی با پیامبر خدا(ص) در خوف و خطر هستیم و این در حالی است که همه اهل اسلام به برکت اسلام و پیامبر خدا در امانند. هم‌اینک وضع وخطرات با مهمانند وضع بنی‌اسرائیل در دوران حاکمیت فرعون است. فرزندان ما با مهمانند فرزندان بنی‌اسرائیل بدون جرم و گناه می‌کشند و آقا و سرور و امام ما را آشکارا بر روی منبرها سب می‌کنند.»

معارف

سفیر جهادت‌بین و خالق حماسه‌ماندگار در حیات انسان ۲۵۰ ساله

اما آن امام بزرگوار که منبع علم الهی و سرچشمه وحی و تمثال معنویت و عبادت‌الهی بود، باسلوک خاص و متمایز خود، به ملجا و مرجع مردم و شیعیان تبدیل شده بودند. چنان‌که مشهور است هشام بن عبدالملک در زمان خلافت پدرش عبدالملک یا ولید به حج رفته بود چون در مراسم حج خواست استلام حجر کند به‌خاطر کثرت جمعیت موفق به این کار نشد در این میان علی بن‌الحسین رسید و به طواف مشغول شد و چون به حجر الابود رسید همه راه را برایش باز کردند و به جهت مهابت و جلالت قدر به او اجازه دادند تا استلام حجر کند. هشام خشمگین شد.

اما آن امام بزرگوار که منبع علم الهی و سرچشمه وحی و تمثال معنویت و عبادت‌الهی بود، باسلوک خاص و متمایز خود، به ملجا و مرجع مردم و شیعیان تبدیل شده بودند. چنان‌که مشهور است هشام بن عبدالملک در زمان خلافت پدرش عبدالملک یا ولید به حج رفته بود چون در مراسم حج خواست استلام حجر کند به‌خاطر کثرت جمعیت موفق به این کار نشد در این میان علی بن‌الحسین رسید و به طواف مشغول شد و چون به حجر الابود رسید همه راه را برایش باز کردند و به جهت مهابت و جلالت قدر به او اجازه دادند تا استلام حجر کند. هشام خشمگین شد.

■ **امام سجاده(ع) چه در دوران بعد از اسارت اهل بیت(ع) و پیام‌آوری قیام عاشورا و چه در دوران رهبری و زعامت امت، توانست حماسه‌ای ۲۴ساله را خلق کند، حماسه‌ای که از تبدیل گزاره‌های تاریخی قیام عاشورا به اندیشه‌ای سیاسی – اجتماعی آغاز شد و به تبدیل مفاهیمی تاریخی خنثی و منفعل به فعال و تأثیرگذار در سال‌های مبارزه با حکومت‌های طاغوتی ادامه می‌یافت**

مردی از او پرسید که این شخص کیست، هشام با آن که او را می‌شناخت گفت او را نمی‌شناسم زیرا می‌ترسید مردم شام به او میل پیدا کنند. فرزدق شاعر بزرگ عرب ضمن این که بیان داشت چگونه این فرد را نمی‌شناسی، قصیده معروف خود را انشاکرد و گفت: «این پسر بهترین بندگان خداست، این پرهیزگار پاک و عاری از هر عیب و معروف خاص و عام است، سخن تو که او را نمی‌شناسم زیانی به او نمی‌رساند، آن را که تو گفتی نمی‌شناسی همه عرب و عجم می‌شناسند.»

■ **صحیفه سجاده‌ی‌و رساله حقوق؛ دو میراث ماندگار سیدالساجدین(ع)**
این شیوه مبارزاتی و سلوک معنوی در دو اثر جاودانه و علمی ایشان یعنی «صحیفه سجاده‌ی» و «رساله حقوق» به یادگار مانده است. صحیفه سجاده‌ی که زبور آل‌محمد نیز خوانده می‌شود، دریایی است از حقایق الهی، مکارم اخلاقی و معارف انسانی و عمدتاً در قالب دعا بیان شده است. رساله حقوق مشتمل بر حقوق متقابل افراد با یکدیگر، و نیز حق خداوند بر آنان و حقوق اعضا مختلف بدن است.

در واقع امام سجاده در این دو اثر، با قدرت بلاغت و بیان بی‌مانند و اندیشه‌های الهی و بلند و ادبیاتی منحصr به فرد، توانستند با استفاده از ظریف‌ترین و دقیق‌ترین مفاهیمی که در ارتباط با خدا و انسان وجود دارد عشق به خدا، ارزش‌های اخلاقی و انسانی، حق و تکلیف ناشی از آن ارزش‌ها را در قالب تعبیر و کلماتی زیبا بیان دارند و نه تنها در آن زمانه بلکه برای تمامی اعصار، علم و حکمت و

از مجموع روایات دیگر، آدم این‌طور می‌فهمد که در موارد گوناگونی از آن استفاده می‌کردند. این‌جا هم حضرت به پسرش امام‌باقر فرمود آن نوشته‌ای را که مربوط به عبادت علی بن ابی‌طالب است، بردار بیاور. امام باقر می‌فرماید: «عاطیته»، رقتم آوردم و به پدرم دادم. «فقراً فیها شیناً» سیرا تیر تر ک‌ها من یده تفسجرا!»، مقداری از این نوشته نگاه کرد- امام سجاده، هم به امام باقر درس می‌دهد، هم به امام صادق درس می‌دهد، هم به من و شما درس می‌دهد- با حال ملامت آن را بر زمین گذاشت؛ «وقال من یقوی علی عبادته علی‌بن‌علی بن‌ابی‌طالب علیه‌السلام»، فرمود چه کسی می‌تواند مثل علی بن‌ابی‌طالب عبادت کند؟ امام باقر در جواب می‌گوید: «رجال الکشی –اختیار معرفه الرجال، ۱/۱۰۱، ص ۱۲۷۸

معنویت متصل به سرچشمه وحی و امامت را آشکار نمایند و راه درست را نشان دهند.

تأثیرگذاری آن وجود مقدس و زینت عباد کنندگان به‌حدی بود که حکومت وقت آن را تاب نیاورد و در نهایت به سال ۹۵ ه‍.ق. در ۵۹ یا ۵۷ سالگی، به تحریک هشام بن عبدالملک برادر ولید به‌وسیله زهر مسموم و سپس به شهادت رسیدند.

■ **پیامبری جهاد تبیین و خلق حماسه‌ای ماندگار در حیات انسان ۲۵۰ ساله**

با مرور این حوادث دوران امامت امام سجاده(ع) و عملکرد ایشان در جایگاه امامت، می‌توان دریافت که‌سه امام سجاده(ع) در طی سال‌های امامت خود که با سختی بسیار و حساسیت زیاد همراه بود، چه نقش مهمی را ایفا کردند به گونه‌ای که اگر با نگاهی دوراندیشانه و تحلیل‌گراانه به اقدامات آن حضرت و مدیریت ممتاز ایشان در جایگاه رهبری و امامت امت شیعه بدان بنگریم، شخصیت آن حضرت را بسیار فراتر از چهره‌ای که عموماً در اذهان و در قالب یک فرد بیمار و ناتوان ترسیم شده بلکه در قالب یک چهره موفق حماسی ادراک می‌کنیم.

در حقیقت بر اساس عمکرد راهبردی و حماسی امام سجاده(ع) چه در دوران بعد از اسارت اهل بیت(ع) و پیام‌آوری قیام عاشورا و چه در دوران رهبری و زعامت امت، توانست حماسه‌ای ۲۴ساله را خلق کند، حماسه‌ای که از تبدیل گزاره‌های تاریخی قیام عاشورا به اندیشه‌های سیاسی –اجتماعی آغاز و به تبدیل مفاهیم تاریخی خنثی و منفعل به فعال و تأثیرگذار در سال‌های مبارزه با حکومت‌های طاغوتی ادامه می‌یافت. بدین شکل بود که حضرت توانست در این دوران حیات انسان ۲۵۰ ساله، بزرگ‌ترین تاریخ را تکمیل کند و از دیگر سو، بنیانگذار مکتب فکری و حکمی و معرفی شیعه و تشخص بخشی و هویت‌دهی به آن شود.

در مجموع می‌توان سه عنصر ذیل را از محورهای اصلی حماسه امام سجاده(ع) عنوان کرد:

الف- تدوین اندیشه درست اسلامی و تدریس و تبیین آن ب- آشناسازی مردم به حقانیت اهل بیت به‌عنوان مصداق راستین اولوالعمر و اقامه‌کنندگان واقعی حکومت اسلامی ج- ایجاب و تقویت تشکیلات اسلامی برای فراهم‌سازی زمینه حکومت اسلامی

در تحقق این مسیر حضرت سجاده(ع) دو روش راهبردی را دنبال کردند:

اول: دعا؛ دوم: موعظه. با این دو روش حکیمانه ایدئولوژی و اندیشه‌های درست را م‌ا‌م‌ا‌ر قالب خلق حماسه‌ای ماندگار منتقل کردند.

این حماسه به وضوح در قالب صحیفه سجاده‌ی مشاهده می‌شود چرا‌که این کتاب اگرچه در قالب دعا است اما تمام موضوعاتی را که انسان و جامعه‌بیار به آن نیاز دارد در خود گنجانده است. امام(ع) به زبان دعا، انگیزه‌های یک زندگی اسلامی را در ذهن مردم زنده نگاه می‌دارد تا «صلاح جامعه» آغاز شود. مواظ امام سجاده نیز ذاتاً «صلح‌است. مواظ عمومی ایشان برای همگان تأریانه بیداری و هشداده‌ی برای انحراف‌های ایجاد شده در جامعه و مواظ اختصاصی ایشان برای شیعیان، در جهت «کادر سازی» و آماده‌سازی برای مسئولیت‌های مهم در صورت تشکیل حکومت است. بنابراین شیوه زندگی و سلوک آن امام بزرگوار، برای تمامی پیروان آن حضرت که مشتاق خلق حماسه در عرصه جهاد تبیین هستند، الگویی برجسته و ممتاز است تا با دنباله‌روی از ارزش‌ها و تعالی ارزش‌های دینی و انقلابی با سلوک معنوی و دینی و ابراز و بیان ارزش‌های اسلامی، استوار گام بردارند.

سجاده‌ی که در این عبادت می‌کند که امام باقر دلش به حال او می‌سوزد- نه مثل من و شما؛ ما که کمتر از این‌ها هستیم به‌شعبان بزرگ می‌آید- امام باقری که خودش هم امام است و دارای آن مقامات عالی است، از عبادت علی بن الحسین دلنگم می‌شود و دانش می‌سوزد و نمی‌تواند خودش را نگه دارد و بی‌اختیار زار زار گریه می‌کند، آن وقت علی بن‌الحسین با این‌طور عبادت می‌گوید: «من یقوی علی عبادت علی بن‌ابی‌طالب»؛ چه کسی می‌تواند مثل علی عبادت کند؟ یعنی بین خودش و علی فاصله‌ای طولانی می‌بیند.»

بیانات در **خطبه‌های نماز جمعه، ۱۰/۱۰۱/۱۳۷۸**

پس از واقعه کربلاست که درباره‌ا ارتباط امام سجاده(ع) با این جنبش نیز ابهاماتی وجود دارد. گفته شده که مختار پس از آنکه موفق شد در کوفه، شیعیانی را به سوی خود جذب کند، از امام سجاده(ع) استمداد جست اما امام روی خوش نشان نداد. (کشی، رجال الکشی –اختیار معرفه الرجال، ۱/۴۰۹، ص ۱۱۶).

■ **آثار و شاگردان امام سجاده(ع)**

بر اساس برخی منابع علوم بسیاری از امام سجاده(ع) نقل شده و پنجاه، ده‌ها، احادیثی در فضل قرآن، حلال و حرام، جنگ‌ها و روزها (تاریخ) از وی بجا مانده است. (شیخ مفید، الارشاد، ۱/۴۱۳، ج ۲، ص ۱۵۳).

صحیفه سجاده‌ی، رساله حقوق، دعای ابوحمزه و زیارت امین‌الله که امام آثار سجاده هستند، ایشان شاگردانی چون ابوحمزه ثمالی، ابوخالد کابلی، ابان بن تغلب، جابر بن عبدالله انصاری، سلیم بن قیس هلالی، ابراهیم و حسن فرزند محمد بن حنفیه، سعید بن مسیب بن حزن قرشی مخزومی، یحیی بن اب طویل، سعید بن جبیر، محمد بن جبیر بن مطعم و… تربیت کرد.

■ **شهادت امام سجاده(ع)**

حضرت علی بن‌الحسین(ع) در زمان خلافت ولید بن عبدالملک به شهادت رسید. بر اساس روایتی که ابوبصر از امام جعفر صادق(ع) نقل کرده است، امام فرموده است: حضرت علی بن‌الحسین(ع) در حالی که ۵۷ساله بودند از حضرت فرات و این واقعه در سال ۹۵ هجری و به نقل معتبرتر در ۲۵ محرم اتفاق افتاد. حضرت زین‌العابدین(ع) در بقیع در کنار مرقد مطهر حضرت امام حسن مجتبی(ع)، عمومی بزرگوارش، مدفون شدند.

■ سه‌شنبه ۱۷ اسفند ۱۴۰۰ | ۵ شعبان ۱۴۴۳ |

■ **کتاب**

تشریح زوایای مغفول در زندگی امام سجاده(ع)

■ **کتاب «حماسه امام سجاده(ع)»** مشتمل بر گفتارهایی از حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، درباره مبارزات سیاسی – فرهنگی امام سجاده(ع) از سوی انتشارات انقلاب اسلامی وابسته به مؤسسه پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی، دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آبت‌الله العظمی خامنه‌ای در سال ۱۳۹۹ و در ۲هزار نسخه به زیر طبع آراسته شده است.

این کتاب ارزشمند به یکی از فصول مهم و سرنوشت‌ساز دوران مبارزات ائمه(علیهم‌السلام) مربوط به عصر امامت امام سجاد(ع)، می‌پردازد.

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در مقاطع گوناگون و از جمله در دوران سخت و محنت‌بار مبارزه با طاغوت، بیانات دقیق و جامعی را پیرامون مبارزات سیاسی – فرهنگی آن امام همام ارائه‌نموده‌اند. کتاب حماسه امام سجاده(ع) مشتمل بر گفتارهایی از ایشان درباره سیره و مبارزات سیاسی – فرهنگی امام چهارم(ع) می‌باشد.

این کتاب از سه بخش تشکیل شده است: در بخش نخست، با هدف تبیین نظریه به «انسان ۲۵۰ساله» که به مثابه محور و زیربنای اساسی مباحث این کتاب می‌باشد، بیانات معظم‌له در

کتاب از سه بخش تشکیل شده است: ۱- ایراد گردیده و مطالعه آن، در فهم دقیق تر گفتارهای بعدی مفید می‌باشد، در ابتدای کتاب و با عنوان «به‌جای مقدمه» قرار داده شده است. ایشان در این بخش ضمن تبیین نظریه انسان ۲۵۰ ساله و اثبات دیدگاه مایزات حاد سیاسی ائمه (علیهم‌السلام) به ترسیم کلی نمودار این مبارزات پرداخته‌اند. همچنین در این بخش بحث نسبتاً مسبوسی در خصوص دوره تکمیل امام چهارم(ع) صورت گرفته است. بخش دوم این کتاب مشتمل بر چهار گفتار از سخنرانی‌های معظم‌له در مسجد کرامت مشهد مقدس می‌باشد که این جلسات در جمع خصوص جوانان و عموم نمازگزاران پس از اقامه نماز مغرب و عشا ایراد شده است. تاریخ برگزاری این جلسات که به‌صورت متوالی بر گزار شده، هم‌ا‌م‌ه سال ۱۳۵۲ مصادف با محرم الحرام سال ۱۳۹۴ قمری می‌باشد.

رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) در این جلسات، ابتدا مخاطبان‌شان را از ضعف در اطلاع و آگاهی درباره سیره امام سجاده(ع) آگاه ساخته و پس از ایجاد انگیزه و اشتیاق در آنان برای حبران این ضعف، بایبانیات دقیق و علمی از زوایای مغفول مانده

زندگی نورانی امام سجاده(ع) پرده برداشته‌اند. در این مباحث به موضوعات مهمی همچون وضعیت اقتصادی مردم و شیعیان پس از حادثه کربلا، تبیین وظایف امام(ع) و عزم ایشان برای انجام این وظایف، دشمنی و برخی تحریفات صورت گرفته توسط بنی‌امیه، اشاره به نقش رهبری فکری امام سجاده(ع)، تشریح و توضیح روابط امام با شیعیان خاص، ساماندهی و تربیت شیعیان و فرستادن ایشان به اقصی نقاط جهان اسلام، بر خورد شدید امام با عالمان درباری و همچنین استفاده امام(ع) از قالب دعا برای انتقال معارف ناب اسلام پرداخته شده است. همچنین باهدف غنای مطالب و تکمیل مباحث و نظرات معظم‌له در موضوع زندگی امام سجاده(ع)، مجموعه مصاحبه‌های مجله پاسدار اسلام با ایشان که در سال ۱۳۶۱ صورت گرفته و در شماره‌های ۱۲ تا ۱۶ نشریه منتشر شده‌بود نیز به همراه برخی اضافات و ار جاعات در بخش سوم کتاب آورده شده است.

■ **کنه**

ایمان به ولایت اهل بیت(ع) تنها راه شناخت دین

قال الامام علی ابن الحسین علیه‌السلام:

«إِنَّ دِينَ اللَّهِ لَا يُصَابُ بِالْعُقُولِ الْقَاصِصِ، وَالْأَرَاءِ الْبَاطِلَةِ، وَالْمَقَاسِيسِ الْفَاسِدَةِ، وَلَا يُصَابُ إِلَّا بِالْتَّلْمِيزِ، فَمَنْ سَلَّمَ نَأْسًا لَنَا، وَمَنْ هَمَّتْهُ بِنَا هَبْدِي، وَمَنْ دَانَ بِالْقِيَاسِ وَالزَّأْيِ هَلَكَ»؛

به وسیله عقل ناقص و نظریه‌های باطل و مقایسات فاسد و بی‌اساس نمی‌توان احکام و مسائل دین را به دست آورد، بنابراین تنها وسیله رسیدن به احکام واقعی دین، تسلیم محض می‌باشد. پس هر کس در مقابل ما اهل بیت تسلیم باشد از هر انحرافی در امان است و هر که به وسیله هادایت یابد خویشی خواهد بود، و شخصی که با قیاس و نظریات شخصی خود بخواهد دین اسلام را دریابد، هلاک می‌گردد.

منبع: کمال‌الدین، ج ۱، ص ۲۲۴.

^[1] امام سجاده(ع) در این عبادت می‌کند که امام باقر دلش به

^[2] امام سجاده(ع) در این عبادت می‌کند که امام باقر دلش به

^[3] امام سجاده(ع) در این عبادت می‌کند که امام باقر دلش به

^[4] امام سجاده(ع) در این عبادت می‌کند که امام باقر دلش به

^[5] امام سجاده(ع) در این عبادت می‌کند که امام باقر دلش به